

Прийнятий 31 липня 2014 року Закон України №1621-VII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України" змусив хвилюватися чимало бухгалтерів. А все тому, що даний закон запроваджує з 1 січня 2015 року електронне адміністрування ПДВ.

Зміни, що торкнулися майже всіх платників податків, швидко "обросли" чутками і припущеннями, що у свою чергу викликало ще більше непорозумінь та запитань стосовно нововведень у сфері ПДВ. То що ж насправді чекає нас з 1 січня 2015 року? Спробуємо розібратись в "павутинні ПДВ 2015" та розставити деякі крапки над "і".

Нові вимоги щодо реєстрації платників податку на додану вартість

Зазнала коригування ст. 181 ПКУ в частині "межі" обов'язкової реєстрації платником ПДВ. З 1 січня 2015 року така межа становить 1 млн. грн. Тобто з нового року обов'язково подавати заяву на реєстрацію платником ПДВ мають ті особи, обсяг операцій у яких досягне 1 млн. грн.

Крім того, критерій в 1 млн. грн. стосуватиметься також і добровільного анолювання реєстрації платником ПДВ, що прописано в пп.."а"п.184.1 ПКУ.

Незмінною залишається норма ПКУ щодо добровільної реєстрації платником ПДВ. Тут

все, як і раніше - платником податку може стати будь-яка особа, подавши відповідну заяву.

ПДВ при продажу нараховують на вартість не нижче придбання

Неприємною новиною для платників ПДВ стало оновлення п. 181.1 ПКУ щодо визначення бази оподаткування. Адже з 1 січня 2015 року при здійсненні операцій постачання

1) база оподаткування операцій з постачання товарів/послуг не може бути нижче ціни придбання таких товарів/послуг;

2) база оподаткування операцій з постачання необоротних активів не може бути нижче балансової (залишкової) вартості за даними бухгалтерському обліку, що склалася станом на початок звітного (податкового) періоду, протягом якого здійснюються такі операції (у разі відсутності обліку необоротних активів - виходячи із звичайної ціни).

Тобто, починаючи з нового року, при продажі товарів (послуг) нижче ціни придбання, платнику податку доведеться донараховувати ПДВ.

Дана норма не стосується операцій з постачання товарів (послуг), ціни на які підлягають державному регулюванню та газу, який постачається для потреб населення.

Відкриття електронного "ПДВшного" рахунку

Справжньою глобальною новиною для платників податку стала електронна система адміністрування ПДВ.

Так, з нового року всі без винятку платники ПДВ отримають електронний "ПДВшний"

рахунок. Це передбачає постанова КМУ "Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість" від 16.10.2014 р. №569. Нею затверджений і Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість (надалі - Порядок), який запрацює з 1 січня 2015 р.

Радує одне, згідно даної постанови електронний рахунок відкривається платнику податку Казначейством автоматично на безоплатній основі.

Електронні рахунки відкриватимуться на підставі реєстру платників податку, який ДФС надсилає Казначейству.

Датою початку здійснення платником податку операцій з використанням електронного рахунка є дата реєстрації його платником податку, а для платників податку, зареєстрованих до 1 січня 2015р. - 1 січня 2015 року).

Після відкриття даних рахунків Казначейство надсилає ДФС повідомлення. Після чого ДФС інформує платника податку про реквізити його електронного рахунка.

Проте в Порядку не вказано жодних подробиць щодо того, коли саме та яким чином ДФС повідомить платників податку про реквізити електронних ПДВ-рахунків.

Нові правила реєстрації податкових накладних

Незмінним для складання податкової накладної залишиться правило першої події. Тобто, платник податку, як і раніше, повинен виписати податкову накладну у день виникнення податкового зобов'язання. Проте з 1 січня 2015 року платникам податку доведеться звикати лише до електронної форми податкової накладної та розрахунку коригування.

Новими правилами передбачено реєстрацію всіх без винятку податкових накладних в ЄРПН. Крім того, тільки ті податкові накладні, які потраплять до ЄРПН, надаватимуть

право покупцеві на податковий кредит.

Здавалося б ну не все так страшно. Враховуючи те, що податкові накладні із сумою ПДВ понад 10 тис. грн. та ті, в яких був наявний код УКТ ЗЕД і так підлягали обов'язковій реєстрації в ЄРН, то якимось чином можна буде справитись і з реєстрацією решти накладних. Однак, проблема полягає в тому, що зареєструвати податкову накладну не вдасться, якщо сума податкового зобов'язання за накладною перевищить суму, розраховану за формулою, прописаною в майбутньому п. 200.3 ПКУ.

Суть нової формули

Згідно порядку електронного адміністрування податку на додану вартість платник податку має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування в Реєстрі на суму податку (Σ Накл), обчислену за такою формулою:

$$\Sigma \text{Накл} = \Sigma \text{НаклОтр} + \Sigma \text{Митн} + \Sigma \text{ПопРах} - \Sigma \text{НаклВид} - \Sigma \text{Відшкод} - \Sigma \text{Перевищ},$$

Де:

Σ НаклОтр – це сума ПДВ за отриманими податковими накладними та розрахунками коригування, які зареєстровані в ЄРПН, складених за операціями, починаючи з 1 січня 2015 року;

Σ Митн – сума ПДВ, сплаченого платником податку під час ввезення товарів на митну територію України, починаючи з 1 січня 2015 року;

Σ ПопРах – сума поповнення електронного рахунку з поточного рахунку платника податку;

Σ НаклВид – сума ПДВ у податкових накладних та розрахунках коригування, виписаних з 1 січня 2015 року і зареєстрованих в ЄРПН;

Σ Відшкод – сума ПДВ, заявлена до бюджетного відшкодування на поточний рахунок платника податку за деклараціями, поданими за звітні періоди, починаючи з 1 січня 2015 року;

Σ Перевищ – сума перевищення між сумами ПДВ, зазначених у деклараціях, поданих за звітні періоди починаючи з 1 січня 2015 року та сумами ПДВ згідно виписаних та зареєстрованих податкових накладних починаючи з 1 січня 2015 року.

З вищенаведеної формули випливає наступне: якщо у платника податку у звітному періоді, починаючи з січня 2015 року, не було покупок і нема отриманих та зареєстрованих в ЄРПН податкових накладних, то потрібно вносити з поточного рахунку кошти на електронний ПДВшній рахунок. Звичайно, можна й не реєструвати податкову накладну, проте, в такому випадку, в покупця не буде права на податковий кредит.

А як же додаток 8?

Невтішними для платників ПДВ є зміни, які відбулися у п. 201 ПКУ. З абзацу 10 даного пункту, у якому йдеться про скаргу на постачальника (добре всім відомий додаток 8 до декларації з ПДВ) забрали фразу «яка є підставою для включення сум податку до складу податкового кредиту». Виходить, що з нового року скарга на постачальника не дає гарантії отримання податкового кредиту в разі ненадання або неправильного заповнення податкової накладної чи невнесення її до ЄРПН. Проте подання такої заяви, як і раніше, може призвести до позапланової перевірки продавця. Отже, подавши додаток 8 до декларації з ПДВ ми не матимемо впевненості в податковому кредиті, проте «насолити» постачальнику можемо.

Чи враховуватиметься податковий кредит з 2014 року під час видачі податкових

накладних у 2015?

Чи не найболючішим питанням для багатьох платників ПДВ є питання можливості використання податкового кредиту, сформованого у 2014 році, при виписці та реєстрації податкових накладних з січня 2015 року.

На жаль, відповідь на дане запитання невтішна. Платники ПДВ розпочинатимуть 2015 рік з «бубликом» на електронному рахунку. Уважно дослідивши нову формулу, бачимо, що за винятком поповнення електронного рахунку з поточного рахунку, сума на електронному рахунку збільшуватиметься за рахунок ПДВ, отриманого починаючи з 2015 року. Сформований у 2014 році податковий кредит у формулі не фігурує.

Зміни щодо звітності з податку на додану вартість

З наступного року наберуть чинності зміни до ст.. 49.4, які передбачають подання податкової звітності з податку на додану вартість тільки в електронній формі. Тому тим, хто звик подавати звітність «старим добрим способом» - в паперовому вигляді, рекомендуємо завчасно подбати про отримання електронного цифрового підпису та налаштувати програмне забезпечення для звітності.

Новий п. 201.11 ПКУ передбачає, що платник податку веде Реєстр виданих та отриманих документів та у складі звітності з ПДВ подає копії записів у такому реєстрі. Натомість з ПКУ «прибрано» згадування про Реєстр податкових накладних. Тому цілком очевидно, що з нового року на зміну Реєстру виданих та отриманих податкових накладних прийде Реєстр виданих та отриманих документів. Та чи не буде це обмін «шило на мило» залишається загадкою, оскільки ні форми ні порядку заповнення такого реєстру ще немає.

Перелічені вище зміни в порядку адміністрування ПДВ – це не вичерпний їх перелік, а лише верхівка айсберга. Та зрозуміло одне – бути платником ПДВ з 2015 року стане не просто.

Детальніше про ці та інші зміни ми розповімо на семінарі [''ПДВ 2015''](#) :

Ірина Хитровська, бухгалтер-експерт ТОВ "Аудиторська компанія "Вектор аудиту"